עין משפם

גר מצוה

קח א מיי׳ פ״ד מהל׳

ק"פ הלכה ג: קש ב מיי פ"א מהלי פסולי המוקדשין

כלכה לא: מהלכוח

איסורי מזבח הל' ו:

מוסף רש"י

היא ד שם הלכה חי קיב [ה מיי פי״ב מהלי תרומות הלכה יא]:

קי ג מיי פ״ו

המוקדשין

א) לחמו עג: פב:, ב) ג"ו שם מנחות נ:, ג) לקמן עו: [ובחים קד.], ד) ל"ג, כ) יומה נו. ובחים ס: מנחות נב., ו) [לעיל לג:], סומה מו:, פב:ן, ע) ולקמן עו.ן, י) [שס], ל) [ייקרא ו], () [לקמן פב.], מ) [ייקרא () [לקמן פב.], מ ין, כ) ודף יב.ז, כ) וזכחים

תורה אור השלם וְלָקְחוּ לַשְׁמֵא מֵעֻפַּר שְׂרֵפַת הַחַשְּאת וְנְתַן עְלִיו מַיִם חַיִּים אֶל בֶּלִי: במדבר יט יז

פג:],

גליון הש"ם תום' ד"ה ונתן וכו' ופ"ה דחוק. עיין נר"ש פ"ט מ"ג

הגהות מהר"ב רנשבורנ

א] גברא אמר רבא אף אנן נמי תנינא וכו'. נ"ב נ"ע דעל זה לא שייך אף אנן נמי תנינא כיון הק נמי שנינה כיון דהינו בלשון הברייתה אלה סתמה דש"ס המרו אבל בתמורה י"ב ע"ב איתא כך וכמ"ם שם בגליון יעוש״ה כי בש״ם שלנו איננו אבל מלאתי כן בילקוט רמו

מוסף תוספות

א. וכיון דקסבר דזריקה מועלת בפסול יוצא ודאי מרצה הציץ. תוס' ר"כ. ב. אפי' חיברן למים מטהרתן. זריעתן ברל״ם.

רבינו חננאל (המשך) הקדש, אבל אם הקדישו . הדושה בפה שאמר זה קדש הא מיבעי לי, [אי] יש לו זו המטלה מזהרי ררר בהדיא לא שמעתי כיוצא בה שמעתי. דאמר רבא בר שנטמאו דרכז ואח״כ הקדישן טהורין, הקדישן ואח״כ דרכן טמאין, הרי ענבים הללו קדושת פה ויוהו שעדייז לא ראו רכלי. . כי עדיין אינם יין להנסך, ואפילו הכי עבוד להו מעלה. ודחי רר יומף ואמר . ענבים דתרומה הן דקדושת הפה דידהו קדושה גמורה היא, וכיון שאמר הרי אלו תרומה כקדושת כלי דמיא קדושתן, אבל קדש דבעו . כלי כגון ניסוך המים וניסוך היין וכיוצא בו, בפה בלא . מעלה. ואקשינן אהא ומי אמר ר' יוחנן הכי ענבים . שנטמאו דורכז דרכז דקתני איבעית אימא התם דאמר

מכביצה, דנטמאו בוולד ראשון דהוו ענבים שני, ושני עושה שלישי בתרומה, לפיכך דורכן פחות פחות מכביצה, והני דורכן כולן כאחד כגון שנטמאו בוולד שני, דהוו להו ענבים שלישי, ואין שלישי עושה רביעי בתרומה. אמר רבא אף אנן כמי תנינא. דבקרושת כלי עבדו בהו מעלה, דכתיב ונתן עליו מים חיים אל כלי שתהא חיותן בכלי, מדקאמר ונתן אלמא (עיקרו) [דעקוריו] מן המעין הן ותלושין נינהו, והדר קרי להו מים חיים אל כלי אלמא מחוברים נינהו.

666

כל שפסולו בגופו. פסול ודאי ובבשר עצמו ישרף מיד: בדם. כגון נשפך הדם: ובבעלים. כגון נטמאו בעלים והפסח קיים ואין כאן מי שיאכלנו. ודם אע"פ שפסול גמור הוא אפילו הכי הואיל ואינו כבשר עלמו בעי עיבור לורה: סנא דבי רבה בר אבוה. עיקר מילחא לא ידענא היכא וטעמא דמילחיה בכילד לולין י : אפינו פיגול. שפסול הגוף הוא טעון עיבור לורה והכא לא מלי לשנויי כדמשני לקמיה מאי פסולי חטאת העוף שנפסלו בטבול יום דהיינו טומאה ולורה למה לי: **רבי אליעור אומר יורוק.** את הדם. ר' אליעור לטעמיה דאמר בכילד לולין^ש דם אף

על פי שחין בשר: רבי יהושע חומר לא יורוק. ר' יהושע לטעמיה דאמרי אם אין בשר אין דם ויצא חוץ לקלעים בבשר קדשי הקדשים קאמר שמחילה שלהן חומת עזרה כדכתיב בכולהוס בחלר אהל מועד יאכלוה ואם יצאת נפסלת כדילפינן בכילד לולין 0 מאל הקודש פנימהש: מאי נפסל לאו בהיסת הדעת. בתמיה. דכיון דתנא נטמא ויצא מאי פסול איכא תו אי נפסל בעבודת דם כגון במחשבת חוץ למקומו וחוץ לזמנו לא קרי נפסל בשר שהרי אף הדם נפסל ובהא לא נימא ר׳ אליעזר יזרוק: אי אמרת בשלמא פסול. חשש טומאה הוא משום הכי מודה רבי יהושע שאם זרק הורלה דאפילו נטמא ודאי ואע"ג דטומאה פסול הגוף הוי מרלה ליך ולכתחלה לא יזרוק דקא סבר רילוי לין בדיעבד הוא ויולא אע"ג דלא מהני ליה ליך הורלה בדיעבד דאע"ג דרבי יהושע בעי תרתי דם ובשר מיהו הואיל והבשר בעין ופסול יולא פסול מחמת דבר אחר הוא חשבינן ליה פסול חסרון מחילות בפרק קמא דמנחות בסופוט איכא למימר בדיעבד הורלה: אלא אי. היסח הדעת פסול הגוף הוא וליך נמי לא מרצי עליה אמאי הורלה: ה"ג אלא אי אמרם פסול הגוף הוי אמאי הורלה ולא גרסינן פסול הגוף מי קא מרצי ציד. דהא פסול יוצא נמי לא מרצי ציץ כדאמרינן בפרק קמא (דף טו:) הא אינו נושא אלא עון טומאה: נפסל בטבול יום. וטעמא

משום ליך: אמרה קמיה דר' ירמיה.

הא דרב ששת לעיל דאסורין מלאכול משום היסח הדעת הוא: שמעתתא

יכל שפסולו בגופו ישרף מיד בדם ובבעלים היכל תעובר צורתן ויוצאין לבית השריפה א"ל האי תנא תנא דבי רבה בר אבוה הוא ידאמר אפילו פיגול מעון עיבור צורה יאיתיביה נטמא או שנפסל הבשר או שיצא חוץ . לקלעים רבי אליעזר אומר יזרוק רבי יהושע אומר ילא יזרוק ומודה רבי יהושע שאם זרק הורצה מאי נפסל לאו בהיסח הדעת אי אמרת בשלמא פסולי טומאה הוי היינו דמשכחת לה דמרצי ציץ אלא אי אמרת פסול הגוף הוי אמאי הורצה לי(ציץ) מאי נפסל נפסל במבול יום אי הכי היינו ממא תרי גווני ממא כי סליק רבין אמרה לשמעתיה קמיה דר' ירמיה יואמר בבלאי מפשאי משום דיתבי בארעא סואמר דחשוכא אמריתון שמעתתא דמחשכו לא

דמחשקן. כשאין יודעין טעמו של דבר בודין מלבם טעם שאינו: אחרא דמחשרא. בבל עמוקה: לא שמיע לכו כו'. ומכאן יכולין ללמוד

טעמה של משנה דאסורין מלאכול משום מעלה דאף על גב דמהניא זריעה לחולין עבוד רבנן מעלה דלא תהני למרומה להעלות לה טהרה

גמורה להיתר אכילה ומיהו מלטמא טהרו דלהא לא עבוד מעלה: מי החג. כגון של ניסוך המים דשבת שבתוך החג היו ממלאין אותן מערב

שבת וכשנטמאו אין יכולין לילך ולמלאות מן השילוח בשבת וטורח הוא למלאות מבור הגדול בגלגל והלך והשיקם באמת המים שבעזרה

ומים סלקא להו השקה דוו היא זריעתן משעברו עליהן מי המקוה ונעשה חיבור ובטלו: ואה"כ הקדישן. שעדיין לא קרא עליהן שם או

שמיע לכו הא דרבי שמעון בן לקיש משמיה דר' אושעיא ימי החג שנממאו השיקן ואחר כך הקרישן מהורין הקרישן ואח"כ השיקן ממאים מכדי זריעה נינהו מה לי השיקן ואח"ב הקרישן מה לי הקרישן ואחר כך השיקן אלמא יאין זריעה להקדש הכא גמי אין זריעה לתרומה יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה אביי הקדישן בכלי קאמר אבל בפה לא עבוד רבנן מעלה או דילמא בפה נמי עבוד רבנן מעלה אמר ליה זו לא שמעתי כיוצא בה שמעתי דאמר ר' אבהו אמר רבי יוחנן ענבים שנטמאו דרכן ואח"כ הקדישן מהורים הקדישן ואח"כ דרכן ממאין והא ענבים דקדושת פה נינהו ואפילו הכי עבוד רבנן מעלה אמר רב יוסף ענבים קאמרת הכא הבענבים של תרומה עסקינן דקדושת פה דידהו כקדושת כלי דמיא אבל הני דבעי כלי בפה לא עבוד רבנן מעלה דרכן ואפילו מובא ומי אמר רבי יוחנן הכי והאמר רבי יוחנן יענבים שנטמאו דורכן פחות פחות מכביצה איבעית אימא הכא נמי פחות פחות מכביצה ואבע"א התם דנגעו להו בראשון דהוו להו אינהו שני הכא דנגעו בשני דהוו להו שלישי א אמר רבא אף אנן נמי תנינא יונתן עליו מים חיים אל כלי "שתהא חיותן בכלי ונתן אלמא תלושין נינהו והא מחוברין נינהו

דאין ליך מרלה על היולא רבי יהושע סבר זריקה מועלת ליולא כרבי עקיבא דריש מעילה (דף ו:) דאמר זריקה מועלת להוליא בשר מידי מעילה וכל שכן להרצאה דהא רבי אליעזר דאמר הכא יזרוק קאמר התם דלהונאה ממעילה לא מהניא א: ובתן אלמא תלושין והא מחוברין נינהו. פירוש דונתו משמע דחשיב להו תלושין והיינו לענין קבלת טומאה אף על פי שהן מחוברין ב והשתא מייתי ראיה דאין השקה להקדש מן התורה וכן בתרומה נמי עבוד רבנן מעלה °ופ״ה דחוק: כוסמיו

שאם זרק הורצה. אף על גנ

כל שפסולו בגופו. כגון פיגול נותר טמא ייולא, ישרף מיד. ואין לריך להמתין (לקמן בדם ובבעלים. כגון נשפך הדם וכגון פסח שמחו בעלים או נטמאו אחר זריקה, דעכשיו לאר ונ כשר לו או פסח שאין סום מלח הוט אוכלין (שם). ירתן. ימתינו שחין נו מוכנין (שנו. תעובר צורתן. ימתינו לו עד שתעובר ממנו ט על שמעובו נונוט לורת בשר, דכיון דאין פסולו חמור לא שרפינן קדשים בבזיון, ועיבור לורה קדשים בבזיון, ועיבור לורה הוא פסול לינה, דהוה ליה פסולו בגופו (שם). אפילו פיגול. דפסול סמור הוא ופסול דאורייתא הוא (מנחות ו:). בארעא דחשוכא. בבכל שהיא מלולה (יומא וז.) דככל עמוקה היא דכתיב (ישעיה מד) האומר לגולה חרבי (מנחות נב.). דורכן פחות פחות מכביצה. פחות מכבילה אוכל טמא אין

רבינו חננאל

שתהא חיותן בכלי. שלא יטול מן המעין בכלי אחר וימן לחוך זה, אלא

בכלי זה ישאבם מו המעיו

כל שפסולו בגופו ישרף כי שכטויו בגובו טון מיד בדם ובבעלים תעובר צורתו, כלומר כל זמן שיתכן שיאכל מניחין אותו שמא יבוא אליהו ויתירנו באכילה עד שיסריח וישתנה מצורת בשר שאי אפשר להאכל כלל ויצא לשרפה, קתני מיהא כל שפסולו בגופו ישרף מיד. . פירוש לול ארובה כמו פירוש לול ארובה כמו ובלולין יעלו. ושנינן האי תנא סבר אפילו פגול שאינו מרצה לעולם והוא ודאי צורה דיליף עוז עוז מנותר. יצא חוץ לקלעים כו׳. קתני מיהא אם זרק הורצה וכי פסול הגוף בר הרצאה הוא. ומשני רבי שמעון . בז לקיש מאי נפסל דקתני . נפסל בטבול יום, דלא מסח ר דעתיה ותרי גוני טומאה הוי. ר' ירמיה פשיט ליה לבעיא דרבה בר מתנה מהא דאמר ריש לקיש מי . החג שנטמאו השיקו במים ואחר כך הקדישן טהורין, הקדישן ונטמאו ואחר כך השיקן טמאין. פירוש כיצד משיקן נותנה בכלי גללים או בכלי אבנים או בכלי אדמה. וממלא אותו הכלי מקוה כדי שיהיו מי מקוה צפין עליו, ועלתה להח

לא קידשו בכלי שרת טהורין: אין זריעה להקדש. לטהרו בכך דמעלה עשו בקדשים הכא נמי אין זריעה לתרומה דמעלה עשו: להא שמעמת. דרבי אושעיא: הקדישן בכלי שרם קחמרת. דכיון דקדושין הן קדושת הגוף עבדינהו להו רבנן מעלה אבל משום קדושת פה דמלאן בכלי חול לשם חג לא עבדי להו מעלה ומהניא להו השקה: זו לא שמעתי. במעלה זו דזריעה לא שמעתי אם בפה אם בכלי אבל במעלה אחרת שמעתי דאף בקדושת פה עבדוה רבנן ואיכא למילף מינה דהוא הדין לכל מעלות שבקודש: **דרכן ואחר כך הקדישן טהורות**. לנסכים. ור׳ יוחנן לטעמיה דאמר לעיל [לג:] משקין מיפקד פקידי ולא קבילי טומאה עם האוכל. ולקמיה מפרש היכי דריך להו: הקדישן ואח"כ דרכן **טמאות.** קא ס"ד הקדיש יינו לנסכים: **טמאות.** דעבוד רבנן מעלה בקדשים דמיטמא משקה עם האוכל ולא אמרינן בהו משקין מיפקד פקידי. והא ענבים קדושת פה הן דאי נמי נתנן לכלי אין כלי מקדשן דאין כלי שרת מקדשין אלא דבר הראוי לו כדילפינן בשחיטת קדשים של גבי מובח שנאמר (שמות כטן כל הנוגע במובח יקדש שומע אני בין ראוי בין שאינו ראוי חלמוד לומר עולה וכלי שרת דומיא דמובח נפקא לן התם: בענבים של סרומה. והאי הקדישן קדושת תרומה קאמר דבתרומה לא שייכא קדושת כלי לא ביין ולא בענבים: אבל הני. מי החג: דרכן ואפינו טובא. לעיל קמהדר. אמרת דרכן ואחר כך הקדישן טהורות ואפילו טובא בבת אחת בתמיה והא אמרת לעיל פחות פחות מכבילה דאי יותר הא איטמו משקין בכבילה מיליאת טיפה ראשונה טומאת האוכל שהרי יש בה כשיעור: הכי גרסינן אי בעים אימא הכא נמי בפחות מכבילה ואי בעית אימא החם דבעינן פחות מכבילה שנגעו ענבים בראשון. כגון טמא שרץ או טמא נבילה וכל שכן טמא מת דכיון דהוו ענבים שני טימאו את המשקין בכביצה משיצאת טיפה ראשונה ואף על פי שהן חולין דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות חחלה. ושני עושה שלישי בתרומה לא גרסינן דהא בחולין עסקינן דאי בתרומה הא אמרן דעבוד מעלה שמטמא משקה עם האוכל: הכא דנגעו. ענבים בשני דהוו להו שלישי ענבים שנעשו על טהרת תרומה משכחת בהו שלישי הלכך דרכן ואחר כך הקדישן שקרא להן שם תרומה טהורין ואפילו דרך הרבה יחד שהאוכל שלישי לא עשה למשקה כלום ומתחלה לא נטמאו עם האוכל דקודם קריאת שם לא עבוד מעלה הקדישן לתרומה ואח"כ דרכן טמאין דמקריאת שם חלה המעלה עליהן ונעשה המשקין כאוכל הכל אחד: אף אנן נמי סנינא. דעבוד רבנן מעלה בקדשים ואפילו בקדושת פה: שסהא חיוסן בכלי. באותו כלי עלמו שהוא מקדש בו מי חטאת באפרן צריך למלאותו מן המעין ולא ימלאם בכלי אחר ויערם לתוך זה וכתב ונתן דמשמע חלושין דמותר למלאותו בכלי אחר ויערם לתוך זה: . טהרה, והיינו השקתן וכבר פירשנוה ביום טוב. פירוש הקדיש מים, לנסך אותם בחג ונטמאו והשיקן, פירוש ושיקען במי מקוה

לטהרן, ואע״פ שנכנסו תחת המים שנמצאו כאלו זרועים הם במקוה לא עלתה להם טהרה. שאין הזריעה מטהרת בהקדש, כך שתילי תרומה אע״פ ששיקען וזרען בקרקע לא עלתה להם התרה. ומאי אסורה אסורה לכהנים. א״ל **אביי לרב דימי בקדושת כלי** . קאמרת, כגון אילו מי החג וכיוצא בהן שנקדשו בכלי הקדש, עבדו בהן רבנן מעלה שאין זריעה מטהרת בהקדש שנקדש בכלי